

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu 1. (5,0 điểm)

Cho biểu thức :

$$P = \left(\frac{x^3 - y^3}{x^2 + xy + y^2} + \frac{x^2 - 4y^2}{x + 2y} \right) : \left(\frac{2}{y^2x} - \frac{3}{x^2y} \right)$$

- Rút gọn biểu thức P
- Tính giá trị biểu thức P khi x, y thỏa mãn ; $|x| + |y| = 6; x^2 + y^2 = 26$
- Nếu x, y là các số thực dương làm cho P xác định và thỏa mãn: $x + y = 2$.
Hãy tìm giá trị lớn nhất của biểu thức P

Câu 2. (4,0 điểm)

- Lúc 7 giờ sáng một xe buýt đi từ vị trí A đến vị trí B với độ dài là 60 km. Khi đi tới vị trí C cách vị trí A 39km thì xe bị hỏng. Xe phải dừng lại và sửa chữa mất 15 phút, sau đó xe tiếp tục đi từ C đến B với vận tốc giảm hơn so với vận tốc đi từ A tới C là 3 km/h . Tổng thời gian xe đi từ A đến B hết $6 \frac{11}{6}$ giờ (tính cả thời gian dừng lại sửa xe). Hỏi xe buýt bị hỏng lúc mấy giờ ?

- Giải phương trình

$$\frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1} + \frac{x^2 + 8x + 20}{x + 4} = \frac{x^2 + 4x + 6}{x + 2} + \frac{x^2 + 6x + 12}{x + 3}$$

Câu 3. (3,0 điểm)

- Tìm tất cả các số nguyên n sao cho: $4n^3 + n + 3$ chia hết cho $2n^2 + n + 1$
- Tìm các cặp số nguyên $(x; y)$ sao cho: $3x^2 - y^2 - 2xy - 2x - 2y + 40 = 0$

Câu 4. (6,0 điểm)

Cho tam giác ABC vuông cân tại A. Trên cạnh AC lấy điểm M bất kỳ, sao cho M khác A và C . Trên cạnh AB lấy điểm E sao cho $AE = CM$

- Gọi O là trung điểm của cạnh BC . Chứng minh $\triangle OEM$ vuông cân
- Đường thẳng qua A và song song với ME , cắt tia BM tại N . Chứng minh : $CN \perp AC$
- Gọi H là giao điểm của OM và AN . Chứng minh rằng tích $AH \cdot AN$ không phụ thuộc vào vị trí điểm M trên cạnh AC .

Câu 5. (2,0 điểm)

Cho a, b, c là ba số thực dương. Chứng minh rằng:

$$\frac{3}{2} \leq \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \leq \frac{a^2}{b^2+c^2} + \frac{b^2}{c^2+a^2} + \frac{c^2}{a^2+b^2}$$

ĐÁP ÁN

Câu 1.

1a)

$$\begin{aligned} P &= \left(\frac{x^3 - y^3}{x^2 + xy + y^2} + \frac{x^2 - (2y)^2}{x + 2y} \right) : \left(\frac{2x - 3y}{x^2 y^2} \right) \\ &= \left[\frac{(x - y)(x^2 + xy + y^2)}{x^2 + xy + y^2} + \frac{(x - 2y)(x + 2y)}{x + 2y} \right] : \frac{2x - 3y}{x^2 y^2} \\ &= (x - y + x - 2y) \cdot \frac{x^2 y^2}{2x - 3y} \\ &= (2x - 3y) \cdot \frac{x^2 y^2}{2x - 3y} = x^2 y^2 \end{aligned}$$

1b)

Điều kiện : $x \neq 0; y \neq 0; x \neq \frac{3}{2}y; x \neq -2y$

Ta có:

$$(|x| + |y|)^2 = x^2 + 2|x||y| + y^2 \Leftrightarrow 6^2 = 26 + 2|x||y| \Leftrightarrow |x||y| = 5$$

Vậy $P = 5^2 = 25$

1c)

Với x, y dương và thỏa mãn điều kiện $x \neq 0; y \neq 0; x \neq \frac{3}{2}; x \neq -2y$ ta có:

$$xy \leq \left(\frac{x+y}{2} \right)^2 = 1 \quad (\text{vì } x+y=2). \text{ Dấu "=" xảy ra } \Leftrightarrow x=y=1$$

Vậy GTLN của P bằng 1 $\Leftrightarrow x=y=1$

Câu 2.

- a) Gọi vận tốc của xe buýt khi đi từ A đến C là $x(km/h; x > 3)$ thì vận tốc của xe buýt khi đi từ C đến B là $(x - 3)(km/h)$

Thời gian để xe buýt đi hết quãng đường AC là $\frac{39}{x}(h)$,
 thời gian để xe buýt đi hết
 quãng đường CB là $\frac{21}{x-3}(h)$. Thời gian dừng lại sửa xe là 15 phút $=\frac{1}{4}(h)$

Theo bài ta có phương trình: $\frac{39}{x} + \frac{21}{x-3} + \frac{1}{4} = \frac{11}{6}$

Giải ra được $\begin{cases} x=39(tm) \\ x=\frac{36}{19}(ktm) \end{cases}$

Vậy khi đi từ A tới C xe buýt đi với vận tốc $39km/h$, suy ra thời gian để xe buýt đi hết quãng đường AC là: $39:39=1$ (giờ)

Do đó đúng 8 giờ sáng thì xe buýt bị hỏng.

b) Giải phương trình

$$\frac{x^2+2x+2}{x+1} + \frac{x^2+8x+20}{x+4} = \frac{x^2+4x+6}{x+2} + \frac{x^2+6x+12}{x+3} \quad (x \neq -1; -2; -3; -4)$$

$$\Leftrightarrow \frac{(x+1)^2+1}{x+1} + \frac{(x+4)^2+4}{x+4} = \frac{(x+2)^2+2}{x+2} + \frac{(x+3)^2+3}{x+3}$$

$$\Leftrightarrow x+1 + \frac{1}{x+1} + x+4 + \frac{4}{x+4} = x+2 + \frac{2}{x+2} + x+3 + \frac{3}{x+3}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x+1} + \frac{4}{x+4} = \frac{2}{x+2} + \frac{3}{x+3}$$

$$\Leftrightarrow \frac{x+4+4x+4}{x^2+5x+4} = \frac{2x+6+3x+6}{x^2+5x+6}$$

$$\Rightarrow (5x+8)(x^2+5x+6) = (5x+12)(x^2+5x+4)$$

$$\Leftrightarrow 5x^3 + 33x^2 + 70x + 48 = 5x^3 + 37x^2 + 80x + 48$$

$$\Leftrightarrow 4x^2 + 10x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=0(tm) \\ x=\frac{-5}{2}(tm) \end{cases}$$

Câu 3.

3a)

$$\frac{4n^3 + n + 3}{2n^2 + n + 1} = 2n - 1 + \frac{4}{2n^2 + n + 1}$$

Ta có: Vì n là số nguyên nên $2n - 1$ là số nguyên. Do đó để $4n^3 + n + 3$ chia hết cho $2n^2 + n + 1$ thì $2n^2 + n + 1$ phải là ước số của 4

$$2n^2 + n + 1 = 2 \left[n^2 + \frac{1}{2}n + \frac{1}{2} \right] = 2 \left[\left(n + \frac{1}{4} \right)^2 + \frac{7}{16} \right] > 0$$

Mặt khác:

Do đó: $2n^2 + n + 1 = 1$ hoặc $2n^2 + n + 1 = 2$ hoặc $2n^2 + n + 1 = 4$

$$\begin{cases} n = 0 \\ n = -1 \\ n = 1 \end{cases}$$

Giải từng trường hợp suy ra:

3b) Ta có:

$$3x^2 - y^2 - 2xy - 2x - 2y + 40 = 0$$

$$\Leftrightarrow 4x^2 - (x^2 + y^2 + 2xy + 2x + 2y + 1) = -41$$

$$\Leftrightarrow (x + y + 1)^2 - (2x)^2 = 41$$

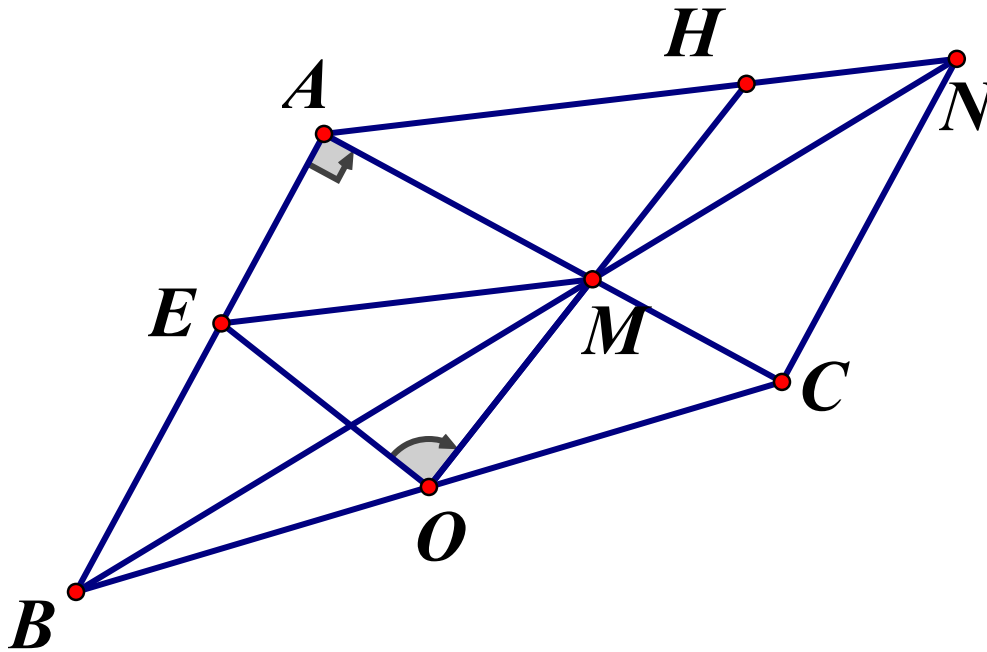
$$\Leftrightarrow (3x + y + 1)(y - x + 1) = 41$$

Đặt: $3x + y + 1 = a$ và $y - x + 1 = b$. Suy ra a và b là các ước của 41, có tích bằng 41. Nhận thấy 41 là số nguyên tố, từ đó ta có các trường hợp như bảng sau:

a	- 41	- 1	1	41
b	- 1	- 41	41	1
$x = \frac{a - b}{4}$	- 10	10	- 10	10
$y = \frac{a + 3b - 4}{4}$	- 12	- 32	30	10

Vậy các cặp số nguyên $(x; y)$ cần tìm là $(- 10; - 12); (10; - 32); (- 10; 30); (10; 10)$

Câu 4

4a. Vì tam giác ABC vuông cân tại A và O là trung điểm của cạnh huyền BC nên AO là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền BC. Suy ra $OA = OC = OB$ và $\angle OAB = \angle ACO = 45^\circ$

Xét $\triangle OEA$ và $\triangle OMC$ có: $OA = OC; \angle OAB = \angle ACO = 45^\circ; AE = CM$ (gt)

$$\Rightarrow \triangle OEA = \triangle OMC (c.g.c) \Rightarrow OE = OM \text{ \& } \angle EOA = \angle MOC \quad (1)$$

Vì AO là đường trung tuyến của tam giác cân ABC nên AO cũng là đường cao
 $\Rightarrow AO \perp BC \Rightarrow \angle AOM + \angle MOC = \angle AOC = 90^\circ \quad (2)$

Từ (1) và (2) suy ra : $\angle AOM + \angle AOE = \angle EOM = 90^\circ$

Vì $OE = OM \text{ \& } \angle EOM = 90^\circ$ nên $\triangle OEM$ vuông cân tại O

4b.

$$\frac{BM}{MN} = \frac{BE}{EA} \quad (3)$$

Vì $ME \parallel AN$ nên theo định lý Ta – let ta có:

Vì tam giác ABC cân tại A nên $AB = AC$, mà $AE = CM$ nên $BE = AM$

Do đó, ở (3) ta thay BE bởi AM, thay EA bởi MC ta được:

$$\frac{BM}{MN} = \frac{AM}{MC} \quad (4) \Rightarrow AB \parallel CN \quad (\text{Theo định lý Ta let đảo})$$

Mà $AB \perp AC \Rightarrow CN \perp AC$

4c.

Từ $ME // AN \Rightarrow \widehat{OME} = \widehat{OHA}$ (cặp góc đồng vị)

Mà $\widehat{OME} = 45^\circ$ (vì $\triangle OEM$ vuông cân tại O) suy ra $\widehat{OHA} = 45^\circ = \widehat{ACB}$

Hay $\widehat{MHA} = \widehat{ACB}$. Kết hợp với $\widehat{OMC} = \widehat{AHM}$ (đối đỉnh) (1)

$\Rightarrow \frac{OM}{AM} = \frac{MC}{MH}$, kết hợp $\widehat{OMA} = \widehat{OHC}$ (hai góc đối đỉnh)

$\Rightarrow \triangle OMA \sim \triangle CMH$ (c.g.c) $\Rightarrow \widehat{OAM} = \widehat{MHC}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\widehat{AHC} = \widehat{MHA} + \widehat{MHC} = 90^\circ$, suy ra $CH \perp AN$

Xét tam giác AHC và tam giác CAN sẽ đồng dạng theo trường hợp góc góc

$\Rightarrow \frac{AH}{HC} = \frac{AC}{AN} \Rightarrow AH \cdot AN = AC \cdot HC$
không đổi

Câu 5

Chứng minh $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}$ (1)

Ta có:

$$\begin{aligned} \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} &= \left(\frac{a}{b+c} + 1 \right) + \left(\frac{b}{c+a} + 1 \right) + \left(\frac{c}{a+b} + 1 \right) - 3 \\ &= \frac{a+b+c}{b+c} + \frac{b+c+a}{c+a} + \frac{c+a+b}{a+b} - 3 = (a+b+c) \left(\frac{1}{b+c} + \frac{1}{c+a} + \frac{1}{a+b} \right) - 3 \end{aligned}$$

Đặt: $x = b+c; y = c+a; z = a+b$. Suy ra $x, y, z > 0$ và ta có:

$$\begin{aligned} \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} &= \frac{1}{2} (x+y+z) \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) - 3 \\ &= \frac{1}{2} \left[9 + \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} - 2 \right) + \left(\frac{x}{z} + \frac{z}{x} - 2 \right) + \left(\frac{y}{z} + \frac{z}{y} - 2 \right) \right] - 3 \\ &= \frac{1}{2} \left[9 + \frac{(x-y)^2}{xy} + \frac{(x-z)^2}{xz} + \frac{(y-z)^2}{yz} \right] - 3 \geq \frac{1}{2} \cdot 9 - 3 = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

(Vì $\frac{(x-y)^2}{xy} + \frac{(x-z)^2}{xz} + \frac{(y-z)^2}{yz} \geq 0$)

Vậy $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}$. Dấu "=" xảy ra $\Leftrightarrow a = b = c$

$$\text{Chứng minh : } \frac{a^2}{b^2+c^2} + \frac{b^2}{c^2+a^2} + \frac{c^2}{a^2+b^2} \geq \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \quad (2)$$

Thật vậy, do vai trò của a, b, c như nhau nên không mất tính tổng quát, ta có thể giả sử : $a \geq b \geq c$

Xét hiệu :

$$\begin{aligned} & \left(\frac{a^2}{b^2+c^2} + \frac{b^2}{c^2+a^2} + \frac{c^2}{a^2+b^2} \right) - \left(\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \right) \\ &= \left(\frac{a^2}{b^2+c^2} - \frac{a}{b+c} \right) + \left(\frac{b^2}{c^2+a^2} - \frac{b}{c+a} \right) + \left(\frac{c^2}{a^2+b^2} - \frac{c}{a+b} \right) \\ &= \frac{(a^2b - ab^2) + (a^2c - ac^2)}{(b^2+c^2)(b+c)} + \frac{(b^2a - ba^2) + (b^2c - bc^2)}{(c^2+a^2)(c+a)} + \frac{(c^2a - ca^2) + (c^2b - cb^2)}{(a^2+b^2)(a+b)} \\ &= \frac{ab(a-b) + ac(a-c)}{(b^2+c^2)(b+c)} + \frac{-ab(a-b) + bc(b-c)}{(c^2+a^2)(c+a)} + \frac{-ac(a-c) - bc(b-c)}{(a^2+b^2)(a+b)} \\ &= ab(a-b) \left(\frac{1}{(b^2+c^2)(b+c)} - \frac{1}{(c^2+a^2)(c+a)} \right) \\ &+ bc(b-c) \left(\frac{1}{(c^2+a^2)(c+a)} - \frac{1}{(a^2+b^2)(a+b)} \right) \end{aligned}$$

Vì giá trị của các biểu thức trong ngoặc đều không âm

$$\text{Vậy } \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \leq \frac{a^2}{b^2+c^2} + \frac{b^2}{c^2+a^2} + \frac{c^2}{a^2+b^2}$$

Từ (1) và (2) suy ra đpcm. Dấu "=" xảy ra khi $a = b = c$